

Obsah.

Předmluva Str. 1—10.

Kapitola I. Školní zahrada náleží co prostředek vyučovací a vychovavací ku každé v duchu časovém zřízené škole národní. Str. 11—15.

Úloha školy národní. Škola národní na venkově. Důležitost přírodního vyučování na školách venkovských. Nutnost v duchu časovém zařízených školních zahrad při školách venkovských. Školní zahrada jest semenišťem názorného seznávání se s přírodou pro ušlechtilé její přátele, jest prostředek k vyvinování se rozumu, krasocitu, lepších mravů a konečně k zvýšení všeobecného blahobytu.

Kapitola II. Školní zahrada, představující s rozvahou sestavený obraz přírodoznalství jakož i otěiny, nemá chyběti při nižádné škole národní. Str. 15—29.

Nutnost základního „hospodářského“ vyučování na školách venkovských. Účel „zkušebných políček (záhonků)“ ve venkovské školní zahradě. Venkovská školní zahrada chovejš v sobě dle prostoru význačný (karakteristický) soubor domácího užitečného stromoví, přehled rostlin jedovatých, rostlin zahradních (květin), polních, lučních — a kde možno, tělocvičnu a rejdiště. Školní zahrada seznamuje žáctvo v hojně míře též s domácí zvířenou, s říší nerostů, základy fysiky (silozpytu) a chemie (lučby), kladouc zároveň trvalou záruku pro ochranu ptactva a umožňujíc rozumnou metodu čili způsob přírodovědeckého vyučování.

Nutnost školní zahrady též při městských školách národních. Rozdíl mezi školní zahradou na venkově a v městě. Školní zahrada v městách hlavních a světových. Kterak lze částečně školní zahradu nahraditi. Různost zařízení při školách chlapeckých a školách dívčích. Důležitost školních zahrad pro tělesné vychování dítek městských.

Kapitola III. Školní zahrada jest všeobecným ústavem vychovavacím a budiž vždy dle stávajících poměrů a potřeb zařízena. Str. 29—41.

Námítky proti všeobecnému zařízení školních zahrad: spřičování se obcí, skrovná působnost nynějšího učitelstva, výlohy. Objasnění těchto obtíží. Stanovisko rakouského školního zákonodárství stran zahrad školních. Školní zahrada musí vyhovovati poměrům časovým i místním. Součástky zahrady, aby tato všeckem upotřebitelný materiál vyučování obsahovala. Hlavní tři druhy školních zahrad: a. školní zahrada na venkově (velká, malá), b. školní zahrada v městě velkém a c. v městě malém. Tvar zahrady školní. Základní navedení a technická pokynutí při zařizování. Střežme se „velmi mnoha“ jakož „velmi mála.“ Porovnání rakouských (německých) školních zahrad se švédskými. Školní zahrada není pouhou pomůckou „hospodářského“ vyučování. Pro malé zahrady dají se normální nákresy shotoviti. Udržování školních zahrad v dobrém stavu.

Zahrady u zahrádek dětských. Školní zahrady při výchovacích ústavech pro hluchoněmé, pro chovance mdlých smyslů, pro sirotky. Školní zahrady při gymnásiích, školách realných a jiných všeobecných ústavech vzdělávacích a výchovacích. Školní zahrady při ústavech čekatelů učitelských. Čemu se má nastávající učitel z hospodářství učit? a kterak?

Kapitola IV. Školní zahrada směřuje v působení svém na život k povznesení blahobytu národa — k všeobecné okrase zemi — k zlepšení zvrhlých poměrů povětrnostních a klimatických (ponebních.) Str. 42—48.

Národohospodářský význam školní zahrady pro venek i město; okrasa obydlí, krajiny, zemi, význam, zušlechtění a rozšíření zahrady domácí; přemožení očividně se vzrnajícího nedostatku vody a zlepšení neblahých poměrů ponebních (klimatických). Toho doklady: Přeměnění rolnictví v zahradnictví kolem Vídně. Zavlažování a zúrodnování Pole moravského (Marchfeld).

Závěrka. Str. 49—50.

Vysvětlení nákresů. Str. 51—55.